

ИКОНОМИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ – ВАРНА

СЕРТИФИЦИРАНА СИСТЕМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА КАЧЕСТВОТО ISO 9001:2015

9002 Варна бул. "Княз Борис I" 77 Телефон 052 043 305 ИКОНОМИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ ВАРНА
varna.bg www.ue-varna.bg

РЕЦЕНЗИЯ

Вх. № Р120-364/04.03.2026г.

относно конкурс за заемане на академична длъжност „доцент“ в област на висшето образование 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.9 „Туризъм“, научна специалност „Икономика и управление (Туризъм - Туристически ресурси, Пътнически агенции, Екскурзоводство, Развлекателен бизнес)“

1. Обща информация

Рецензент: доц.д-р Генка Иванова Рафаилова, катедра „Чужди езици и комуникация в туризма“ в Колеж по туризъм – Варна при Икономически университет – Варна, област на висшето образование 3. „Социални, стопански и правни науки“, ПН 3.9 „Туризъм“, научна специалност „Икономика и управление (Туризъм)“

Настоящата рецензия е изготвена на основание **заповед № РД 06-201/22.12.2025 г.** на Ректора на ИУ-Варна за назначаване на състав на научно жури и Протокол от първо заседание на научното жури за избор на председател и рецензенти по конкурса, проведено на **16.02.2026 г.**

Рецензията е изготвена в съответствие със Закона за висшето образование (ЗВО), Закон за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ) и Правилника за неговото приложение (ППЗРАСРБ), и Правилник за академично израстване в ИУ-Варна (ПРАС).

2. Информация за конкурса

Конкурсът е обявен в Държавен вестник бр. 104 /5.12.2025 г. за нуждите на катедра „Туризъм“ в Колеж по туризъм – Варна при ИУ-Варна, в област на висшето образование 3. „Социални, стопански и правни науки“, ПН 3.9 „Туризъм“, научна специалност „Икономика и управление (Туризъм - Туристически ресурси, Пътнически агенции, Екскурзоводство, Развлекателен бизнес)“.

3. Кандидат по конкурса

За участие в конкурса е подал документи единствен кандидат гл.ас.д-р Илин Павлинов Димитров, от катедра „Туризъм“ в Колеж по туризъм – Варна при ИУ-Варна.

Кандидатът е депозирал документи и материали в съответствие със ЗРАСРБ, ППЗРАСРБ и ПРАС.

Кандидатът изпълнява минималните национални изисквания за АД „доцент“ в областта на висшето образование, в която е обявен конкурса съгласно чл. 26, ал. 2 и 3 от ЗРАСРБ. Гл.ас.д-р Илин Димитров отговаря на изискванията в чл. 101 от Правилника за развитие на академичния състав в ИУ-Варна (ПРАС) и покрива допълнителните количествени изисквания на ИУ-Варна по чл. 26, ал.5 от ЗРАСРБ.

4. Дани за кандидата (персонална характеристика):

Гл.ас. д-р Илин Димитров има дългогодишна и отличителна професионална и академична кариера, тясно свързана с развитието на туризма във област Варна и страната.

ИКОНОМИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ – ВАРНА

СЕРТИФИЦИРАНА СИСТЕМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА КАЧЕСТВОТО ISO 9001:2015

9002 Варна □ бул. "Княз Борис I" 77 □ Телефон 052 643 360 □ Телелефакс 052 643 365 □ www.ue-varna.bg

Кандидатът, след завършване на езикова гимназия "Гео Милев" с усилено изучаване на немски език в гр.Добрич, продължава образованието си и постепенно придобива всички образователни степени:

- ОКС "професионален бакалавър" - "Туризм" през 2005 г. в Колеж по туризъм - Варна при ИУ-Варна;
- ОКС "магистър" - "Фирмен мениджмънт и контролинг" през 2008 в Стопанска академия "Д.А.Ценов" Свищов;
- ОНС "доктор" - "Икономика и управление (Туризм)" през 2018 г. в Икономически университет - Варна след защита на дисертационен труд на тема: "Повишаване качеството на анимационния продукт в морските хотели".

След пряка ангажираност в туризма от 2016 до 2021 г. като собственик и управител на фирма "Стар фокс тийм" ЕООД, кандидатът работи като

- хоноруван преподавател и асистент в Колеж по туризъм - Варна при ИУ-Варна от 2013 до 2019 г.;
- Директор на Център за кариери, предприемачество и маркетинг в ИУ-Варна от 2020 до 2021 г.
- Народен представител в 47-то НС, председател на комисията по туризъм от 2021 до 2022 г.
- Министър на туризма към Министерски съвет на Република България от 2022 до 2023 г.
- Секретар по образование, култура, туризъм и духовенство към Администрацията на Президента на Република България от 2022 до 2025 г.
- Главен асистент в Колеж по туризъм - Варна при ИУ-Варна от 2025 г.към днешна дата.

Гл.ас.д-р Илин Димитров е председател на Варненска туристическа камара в периода 2020-2021 г. и член на няколко редакционни колегии (IDEA и др.), отличаван е с няколко награди, сред които Награда за принос в развитието на туризма на БАТ през 2023 г.

В рамките на академичната си дейност гл.ас.д-р Илин Димитров е разработил и преподавал дисциплината "Анимация в туризма", водил е дисциплините "Въведение в туризма", "Екскурзоводство", "Пътнически агенции и транспорт в туризма" и др., организиран е пътуващи семинари и учебни практики, участвал е в Съвет на колежа, кандидатстудентски кампании, студентски научни сесии и др. Научните му интереси и съответно публикационна дейност са в области като анимация в туризма, балнео, спа и медицински туризъм, специализирани видове туризъм и др.

Кандидатът владее английски, немски и руски език на равнище B1 и B2.

5. Описание на научните трудове -

Гл.ас.д-р Илин Димитров участва в конкурса с 16 публикации по приложен списък в обем от 450 страници. Представените научни трудове, обобщени в таблица 1,

включат 1 монография (хабилитационен труд), 3 студии (3 на английски език), 7 статии (1 на английски език), 4 доклада и книга на базата дисертационен труд като всички са самостоятелни. Една от статиите е публикувана в световната база данни Scopus.

Таблица 1 "Брой и видове рецензирани публикации"

№	Вид на публикацията	Брой	Обем в брой стр.	Дял в общия брой стр.
1.	Монография	1	112	24,9 %
2.	Студии	3	85	18,9 %
3.	Научни статии	7	78	17,3 %
4.	Доклади	4	29	6,4 %
5.	Други издания	1	136	30,2 %
Общо:		16	450	100 %

Структурата на научните публикации е балансирана като дяловете на техния брой страници са в полза на монографични издания - книга на базата на дисертационен труд - 30,2 % (136 стр.) и монография като хабилитационен труд - 24,9 % (112 стр). Студиите и научните статии са със сходни дялове - 18,9 % (85 стр.) и 17,3 % (78 стр.).

Кандидатът участва в конкурса със самостоятелен монографичен труд на тема "Медикъл и спа туризъм в България", с обем 112 стр., публикуван през 2025 г. от издателство към Академия за национална и информационна сигурност, гр. Пловдив. Монографията е рецензирана от две хабилитирани лица, обсъдена и предложена за публикуване от първичното звено катедра "Туризъм" в Колеж по туризъм - Варна при ИУ-Варна. Научният труд представя задълбочено изследване на възможностите за развитие на здравен, медицински и спа туризъм в България, настоящите и потенциални ограничения, насоки и политики за неговото стимулиране и реализиране с по-висок икономически, социален и екологичен ефект.

В количествено отношение, публикациите, съотнесени като брой точки, надхвърлят минималните национални изисквания, съгласно ЗРАСРБ и на допълнителните количествени изисквания на ИУ-Варна съгласно ПРАС, представено в таблица 2.

Таблица 2 “Количествени изисквания за публикации за заемане на академична длъжност “доцент” съгласно ЗРАСРБ и ПРАС на ИУ-Варна и деклариран брой точки от кандидата”

Групи показатели	Брой точки според МНИ (чл.26, ал.2 и 3 от ЗРАСРБ)	Брой точки според изисквания на ИУ-Варна, ПРАС, на основание чл.26, ал.5 от ЗРАСРБ	Брой точки декларирани от кандидата
Група А	50	50	50
Група Б	-	-	-
Група В	100	100	100
Група Г	200	200, в т.ч. научни доклади - 30 научни статии и студии - 80	250, в т.ч. научни доклади - 40 научни статии и студии - 95
Група Д	50	50	55

В качествено отношение, публикациите на гл.ас.д-р Илин Димитров представят задълбочени изследвания по актуални проблеми и въпроси в три тематични направления, - развитието на медицински, здравен и спа туризъм, вкл. след пандемията с Ковид - 19; управление на кадри за туризма, вкл. чрез привличането на персонал от трети страни и ефективно управление на дестинации и територии с рекреационно значение. Те се отличават с отлично качество на използвания език и стил на изложението.

6. Идентифициране на приносите

Научноизследователската работа на кандидата, която се осъществява в направленията “Здравен, медицински и спа туризъм”, “Управление на кадри в туризма” и “Ефективно управление на дестинации и територии с рекреационно значение”, се отличава със следните научни и научно-приложни приноси:

1. **Приноси в областта “Здравен, медицински и спа туризъм”**, публикации от списъка № 6.1, 9.3, 10.4, 11.1, 16.6 и 20.4

В тази област основните приноси се съдържат в самостоятелния монографичен труд “Медикъл и спа туризъм в България”, изд. 2026 г. В него са изведени и обобщени теоретичните аспекти на здравния, медицински и спа туризъм, направен с подробен анализ на факторите и условията - ресурси, нормативна рамка, политика, база и др. за осъществяване на тези специализирани видове туризъм в страната, направена е оценка на конкурентоспособността на България в европейски контекст за тяхното развитие.

В студиите, статиите и докладите свързани с тематиката на здравния, медицински и спа туризъм, кандидатът разширява теоретичните основи на тези видове туризъм и тяхното социално, икономическо и екологично значение, очертава предизвикателствата и тенденциите в развитието им, формулира насоки за тяхното стимулиране и ключови направления, които могат да осигурят конкурентни предимства на българската туристическа индустрия. Особено отличително е синтезирането на резултати от изследване на медицински публикации и проучвания в туристическия сектор за да се предложат конкретни лечебно-възстановителни програми, които да подпомогнат развитието на медицинския и здравен туризъм в България.

2. Приноси в областта на “Управление на кадри в туризма”, публикации 8.2, 13.3 и 19.2

В тази област научните приноси на кандидата са обстойно изследване на подготовката на кадри в туризма, която се осъществява в образователния сектор в страната - качество, нормативна рамка, методи и значение. Проучени и анализирани са програми и подходи в различни университети в България и Европа. Изготвени са стратегии за повишаване качеството на образователния процес в страната за целите на обучение на кадри за туристическия сектор.

Важен принос е задълбоченото изследване на проблемите, свързани с осигуряване на персонал в туристическата индустрия в България на фона на демографска криза и недостатъчна атрактивност на отрасъла за професионална кариера и ангажираност. В този аспект са анализирани условията (правна рамка и др.), механизмите и перспективите за привличане на кадри от трети страни извън ЕС, потенциалните проблеми и насоки за осъществяване на този подбор.

3. Приноси в областта на “Ефективно управление на дестинации и територии с рекреационно значение”, публикации от списъка № 7.1, 12.2, 14.4, 17.7, 18.1 и 20.3

В тази област съществени научни приноси на кандидата са анализ на възможностите за внедряване на дигитални решения в туристическите продукти и проучване на специфични маркетингови инструменти за популяризиране на туристическата дестинация.

Знамичи от научна гледна точка са публикуваните резултати от изследване на темповете и тенденции на възстановяване на туристическия сектор след пандемията с Ковид - 19 и са изведени насоките за неговото балансирано и ефективно реализиране.

Принос в тази област е задълбоченото изследване за ефективното управление на плажовете в страната като стратегически територии за осъществяване на морския и рекреационен туризъм, както и за повишаване качеството на предлагания туристически продукт чрез развитие на отговорен туризъм.

Кандидатът декларира 3 цитирания на научни статии в научни издания, реферирани и индексирани в световната база данни Scopus (45 точки) и 2 цитирания в нереферирани списания с научно рецензиране (10 точки), включени в списъка на НАЦИД.

7. Участие в научни проекти и научни форуми.

Кандидатът декларира участие в научни конференции и кръгли маси, организирани от Колеж по туризъм - Варна при ИУ-Варна, катедра "Икономика и организация на туризма" в ИУ-Варна, Колеж по туризъм при БДУ "Асен Златаров", Аграрен университет - Пловдив, УНСС и др. Гл.ас.д-р Илин Димитров е участвал в качеството на Председател на комисията по туризъм към НС, Министър на туризма и Секретар по образование, култура, туризъм и духовенство към Президентството в Република България в множество форуми, конгреси и срещи с международен характер, в рамките на които е представял доклади, становища, предложения и др. Той е активен участник в Черноморски туристически форум Варна, Състезание по професии, организирано от гимназии по туризъм в България, събитията посветени на 60 години от създаването на Колеж по туризъм - Варна при ИУ-Варна и катедра "Икономика и организация на туризма" в ИУ-Варна и др.

Кандидатът е член на 3 редакционни колегии на списанията IDEA, "Кариери" и Çankırı Karatekin Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi

8. Преподавателска работа

Кандидатът е осъществил активна преподавателска дейност основно в Колеж по туризъм - Варна при ИУ-Варна в качеството на хоноруван преподавател, асистент и главен асистент. В периода 2015-2017 г. е провел общо 293 аудиторни часа - лекции и семинарни упражнения по "Анимация в туризма" и "Въведение в туризма" като щатен преподавател. От 2019 до 2022 г. преподава "Анимация в туризма" като хоноруван преподавател, с обща аудиторна заетост от 374 часа. През учебната 2025 - 2026 г. като главен асистент води дисциплините "Въведение в туризма", "Екскурзоводство", "Технология на обслужване в пътническите агенции", "Уводна маршрутна практика", общо 247 аудиторни часа. Активната му обществена дейност и участие в управлението на туризма на държавно ниво, както и разработване на политики и мерки в подкрепа развитието на туризма, особено в периода по време и след пандемията с Ковид - 19, не му позволява да осъществява преподавателска мобилност и да изготвя учебници и учебни помагала. Гл.ас.д-р Илин Димитров обаче подпомага кариерното развитие на студентите, реализирането на практики и летни производствени стажове, осигуряването на обучението със софтуерен продукт с приложение в ресторантьорството и др.

9. Плагиатство

Кандидатът представя научни трудове, в които по законоустановения ред не се открива наличие на плагиатство, некоректно цитиране на чужди трудове и неправилно използване на данни.

10. Въпроси, критични бележки и препоръки

В качеството ми на преподавател на кандидата по време на неговото обучение в Колеж по туризъм - Варна при ИУ-Варна, ръководител катедра "Туризъм" в периода 2008-2015 г. и Директор на колежа, имам преки наблюдения върху неговата кариера на преподавател, изследовател, общественик и административен кадър, което ми дава основание да дам отлична оценка на целия му труд. Въпреки, изключително

качествената научноизследователска работа и експертна дейност на високо равнище, препоръчвам на кандидата да продължи по-активно да публикува в издания, реферирани и индексирани в световните база данни, в съавторство с български и чуждестранни учени. По този начин неговите знания и експертност ще могат да станат достояние на академичната общност, публични институции и туристическа индустрия в международен мащаб и ще допринесат още повече за развитието на туристическата наука и образование.

11. Заключение

На основание представени документи и постиженията от академична и обществена дейност, д-р Илин Димитров отговаря на всички външни нормативни изисквания съгласно ЗРАСРБ и ППЗРАСРБ, както и вътрешната нормативна уредба съгласно ПРАС на ИУ-Варна за заемане на академичната длъжност "доцент".

Кандидатът има придобита ОНС "доктор" и е заемал длъжностите "асистент" и "главен асистент" в Колеж по туризъм - Варна при ИУ-Варна, както и на хоноруван преподавател.

За целите на конкурса са декларирани и са приети за оценка 16 научни публикации, които включват самостоятелен монографичен и хабилитационен труд.

Отчетени са 5 цитирания на публикации на кандидата от български автори, 3 от които са в статии в световната база данни Scopus.

Д-р Илин Димитров има дългогодишна преподавателска дейност по дисциплини, които са пряко свързани с областта на конкурса.

Кандидатът отговаря на минималните национални изисквания по чл.2б, ал.2 и 3, съгласно чл.2б, ал.5 по ЗРАСРБ. Той декларира общо 485 точки при изискуем минимум от 430 точки от групите, както следва: група А (80 точки постигнати при минимален брой 80), група В (100 точки постигнати при изискувани 100), група Г (250 точки постигнати при изискуем минимум от 200 точки) и група Д (55 точки постигнати при минимален брой 50).

Д-р Илин Димитров изпълнява количествените критерии за допълнителни изисквания на основание чл.2б, ал. 5 от ЗРАСРБ на ИУ-Варна съгласно чл.101, т.5 от ПРАС на ИУ-Варна, като декларира 135 точки при изискуеми 110.

Не се установява наличие на плагиатство съгласно законоустановения ред.

Резултатите от научноизследователска, преподавателска и експертна дейност на гл.ас.д-р Илин Павлинов Димитров ми дават основание да дам положителна оценка и да го предложа за избор на академичната длъжност "доцент" за пуждите на катедра "Туризм" в Колеж по туризъм - Варна при ИУ-Варна, в област на висшето образование 3. "Социални, стопански и правни науки", професионално направление 3.9 "Туризм", научна специалност "Икономика и управление (Туризм - Туристически ресурси, Пътнически агенции, Екскурзоводство, Развлекателен бизнес).

4.03.2026 г.
гр.Варна

Изготвил
/доц.д-р Генка Рафаилова/

Заличена информация съгласно
ЗЗЛД и регламент (ЕС) 2016/ 679

РЕЦЕНЗИЯ

по конкурс за академичната длъжност „доцент“,
обявен от Икономически университет - Варна

1. Обща информация

Изготвил рецензията: проф. д-р Марияна Божинова, Стопанска академия „Д. А. Ценов“ - Свищов, научна специалност "Икономика и управление"

Основание за написване на рецензията: Заповед на Ректора на Икономически университет - Варна, №РД 06-201/22.12.2025 г. и Решение на заседание на научното жури от 16.02.2026 г.

2. Данни за конкурса

Конкурсът е обявен в ДВ, бр. 104/05.12.2025 г., за нуждите на катедра „Туризм“ при Колеж по туризъм към Икономически университет – Варна, по научна област 3. Социални, стопански и правни науки, ПН 3.9 Туризм, научна специалност „Икономика и управление (Туризм – Туристически ресурси, Пътнически агенции, Екскурзоводство, Развлекателен бизнес)“.

3. Кандидат по конкурса

Единствен кандидат по конкурса е гл. ас. д-р **Илин Павлинов Димитров**, преподавател в катедра „Туризм“ при Колеж по туризъм към Икономически университет – Варна. От представените документи по конкурса е видно, че той изпълнява минималните национални изисквания за АД „доцент“ в областта на висшето образование, в която е обявен конкурсът, по чл. 2б, ал. 2 и 3 от ЗРАСРБ. Гл. ас. д-р Илин Димитров изпълнява и допълнителните количествени изисквания на ИУ-Варна по чл. 2б, ал. 5 на ЗРАСРБ, и отговаря на изискванията в чл. 101 от Правилника за развитие на академичния състав в ИУ-Варна. Съобразно националните минимални изисквания, съгласно ЗРАСРБ (чл.2б) и Правилника за приложението му (чл.1а, ал.1), кандидатите за заемане на академичната длъжност „доцент“ по професионални направления в научна област 3. Социални, стопански и

правни науки трябва да имат минимум 400 *точки*, а д-р Илин Димитров има общо *455 точки*. Той надхвърля и количествените изисквания за заемане на исканата академична длъжност на ПРАС в ИУ-Варна, като формира *135 точки*, при минимални *110 точки*.

4. Данни за кандидата

Гл. ас. д-р Илин Димитров е завършил спец. „Организация и управление на хотела и ресторанта“, ОКС „професионален бакалавър“, през 2005 г., в Колеж по туризъм - Варна и специалност „Фирмен мениджмънт и контролинг“, ОКС „магистър“, през 2008 г., в Стопанска академия „Д. А. Ценов“ – Свищов. През 2022 г. той придобива ОНС „доктор“ по научната специалност „Икономика и управление (Туризъм)“ в Икономически университет - Варна.

Кандидатът по конкурса е с 13-годишен преподавателски опит (хоноруван и щатен преподавател) в Колеж по туризъм при ИУ-Варна, като от 2025 г. заема академичната длъжност „главен асистент“. Д-р Илин Димитров е бил Директор на Център „Кариери, предприемачество и маркетинг“ на ИУ-Варна (през 2020-2021 г.). Той има богат управленски и организационен опит в държавното управление и администрация, като секретар по образование, култура, туризъм и духовенство на Президента на Р България (2023-2026 г.), министър на туризма (2022-2023 г.), народен представител и председател на Комисията по туризъм в 47-то НС (2021-2022 г.). Всичко това е доказателство за неговата разпознаваемост и авторитет. За активната си дейност д-р Илин Димитров е получил редица важни награди: награда за личност на годината в туризма - списание Destination, 2022 г.; награда за министър на туризма на Балканите, РАТWA , ITB Белин, 2023 г.; награда за принос в развитието на туризма – БАТ, 2023 г.; Доктор хонорис кауза на университета Каратекин в гр. Чанкара.

Д-р Илин Димитров е член на Варненска туристическа камара, като през 2020-2021 г. е бил Председател на Управителния съвет.

5. Описание на научните трудове след последната процедура

В конкурса за академичната длъжност „доцент“ д-р Илин Димитров е представил *16 научни публикации*, в т. ч. 2 монографии, 3 студии, 7 научни

статии, 4 научни доклада. Прави впечатление, че всичките публикации са *самостоятелни*, а 1 публикация (научна статия) е в издание, индексирано в *Scopus*. Общият обем на представените публикации е **440 стр.** (Таблица 1).

Таблица 1.

**ОБОБЩЕНА ТАБЛИЦА ЗА ПРЕДСТАВЕНИТЕ ПУБЛИКАЦИИ ПО
КОНКУРСА**

на гл. ас. д-р Илин Димитров

№	Вид на публикациите	Самостоятелна		В съавторство		Общо	
		Брой	Стр.	Брой	Стр.	Брой	Стр.
1.	Монографии	2	248	-	-	2	248
2.	Студии	3	85	-	-	3	85
3.	Научни статии	7	78	-	-	7	78
4.	Научни доклади	4	29	-	-	4	29
5.	Учебници и учебни помагала	-	-	-	-	-	-
6.	Други публикации	-	-	-	-	-	-
	Общо:	16	440	-	-	16	440

Основните направления в научноизследователската дейност на кандидата за доцент са изведени в приложената справка за научните приноси и аз ги приемам. Оценявам положително, че всички публикации на д-р Илин Димитров се включват в посочените направления, които кореспондират с темата на обявения конкурс. Това фокусиране способства за задълбочени изследвания на кандидата в областта на конкурса. В тази връзка основните направления, с номерата на прилежащите към тях публикации от Списъка на публикациите, могат да се систематизират по следния начин:

1. Изследвания по проблемите на медикъл и СПА туризма в България (№№ 6.1.; 9.3.; 10.4.; 11.1.; 16.6.; 20.3.).

2. Изследвания, разглеждащи COVID-19 и ефекта му върху туристическия сектор (№№ 10.4.; 11.1.; 14.4.; 21.4.).

3. Научни публикации по проблемите на анимационния продукт и повишаване на качеството му (№№ 7.1.; 12.2.; 15.5.; 17.7.; 18.1.).

4. Изследвания, фокусирани върху човешките ресурси и образованието в туристическия сектор (№№ 6.1.; 8.2.; 13.3.; 19.2.).

В по-голямата част от публикациите на д-р Илин Димитров резултатите са свързани не само с научните постижения, но са и пряко насочени към приложните аспекти на управлението на туристическите предприятия и туристическия сектор в контекста на медикъл и СПА туризма, туристическата анимация и човешкия капитал в туризма.

Основният монографичен (хабилитационен) труд *„Медикъл и СПА туризъм в България“* (2025 г., с обем 112 стр.) застъпва виждането, че медикъл и СПА туризмът имат възможността и потенциала да се превърнат в гръбнака на туристическата индустрия в България и следва да им се обърне и отдаде нужното внимание. Целта на монографичния труд е изследване на съвременния медицински (медикъл) и СПА туризъм в България в бързо променящите се геополитически и икономически условия на днешния свят и степента на конкурентоспособност и интегративност с останалите подвидове – преди всичко с рекреативния морски и планинския туризъм.

В съдържателно отношение в монографията теоретично са „избистрени“ и доразвити постановките за същността и характеристиките на медикъл и СПА туризма, за понятията „балнеоложки туризъм“, „здравен туризъм“, „лечебен туризъм“, за класификацията на здравния туризъм. Изследвани са медикъл и СПА тенденциите в българската туристическа индустрия, основани на исторически преглед в развитието на медицинския туризъм в България и статута на СПА в модерния здравен туризъм у нас. Очергани са стратегическите перспективи за развитието на българския СПА туризъм. Извършен е анализ на нормативни документи и институционални практики, свързани с медикъл и СПА туризма. Проучени са ресурсите и районирането на медицинския и СПА туризъм. Дискутирано е управлението на индустрията на медицинския и СПА туризъм в България. Анализирани са професионалната подготовка и квалификация на човешките ресурси за медицинския и СПА туризъм.

Темата е безспорно актуална в настоящите условия на развитие на туризма, на повишения интерес на потребителите и техните изисквания към медицинския и СПА туризъм както в света, така и в България.

От списъка с публикациите се установява, че кандидатът представя общо 2 самостоятелни монографии (едната е хабилитационния труд, а другата – книга върху дисертацията му) в областта на туристическия бизнес и туристическата политика. Монографиите са обвързани с тематичните

направления, изведени от гл. т. на разработените проблеми и получените научни и научно-приложни резултати и приноси.

Синтезирано за изпълнението на качествените показатели от кандидата по конкурса може да се каже, че научните публикации на д-р Илин Димитров са написани на ясен научен език и отговарят на чл. 112, ал. 2 от езикова и стилистична гледна точка. Те показват професионална компетентност и съдържат оригинални авторски постижения, които му определят подобаващо място в научните среди.

Обобщено може да се твърди, че научната продукция в количествено и качествено отношение е в пълно съответствие с минималните национални изисквания в област 3. „Социални, стопански и правни науки“, съгласно чл. 26, ал. 2 и 3 от ЗРАСРБ и отговаря напълно на условията за заемане на академичната длъжност „доцент“, съгласно чл. 24, ал. 1 от ЗРАСРБ, чл. 53, ал. 1 от ППЗРАСРБ и на изискванията на Правилника за развитие на академичния състав в ИУ-Варна.

6. Идентифициране на приносите в научноизследователската работа

Представената научна продукция съдържа безспорни приноси, които групирам в две групи: теоретични/научни и научно-приложни. Сред посъществените такива мога да посоча следните:

Първо, допълнени са съществуващите знания за: здравния, медицинския и СПА туризъм и съвременните модели на управление в сектора; за качеството на анимационния продукт, чрез разработени модели за изчисляването му и матрица за оценка на въздействието върху средата; за спецификата на човешките ресурси в медикъл и СПА туризма (теоретични/научни приноси).

Второ, направен е преглед и оценка на националните ресурси, законодателната база и човешкия капитал, свързани с медицинския и СПА туризъм, а също и оценка на конкурентоспособността на България, като дестинация за тези видове туризъм, в европейски и глобален контекст. Извършен е анализ на възможностите за лечение на ревматологични заболявания чрез използване на балнео и СПА процедури, по здравна каса и финансирането им. Направен е анализ на степента на възстановяване на

туристическия сектор от COVID-19, скоростта и темповете на завръщане на туристите, като е обогатено разбирането за придвижването на туристите с възможност за оценка на сухопътен и въздушен транспорт. Анализирани са анимационните програми и продукти в морските хотелски комплекси като функция от множество изследвани фактори, въз основа на което са направени предложения за подобряването им. Изведена е формула за точно изчисление на качеството на анимационния продукт чрез проведено анкетно проучване и дълбочинни интервюта. Анализирано е състоянието на образованието в туристическия сектор и основните източници на кадри и са предложени модели и механизми за подобряване на университетските програми по туристическо образование. Изследвани са тесните места и критични точки във веригата на доставка на служителите от чужбина, като са предложени редица подобрения в това направление (*научно-приложни приноси*).

Съгласно представена от д-р Илин Димитров справка, са идентифицирани **5 достоверни цитирания** на неговите трудове, като **2 от цитиранията** са в издания, индексирани в *Scopus*.

Научните приноси на кандидата са главно за обогатяване на съществуващите знания, за усъвършенстване на управленската политика и практика в областта на медикъл, балнео и СПА туризма, туристическата анимация и човешките ресурси в туристическия сектор.

7. Участие в научни проекти и научни форуми

От представените справки е видно, че гл. ас. д-р Илин Димитров активно участва в международни, национални и университетски форуми, на 4 от които е изнесъл научни доклади.

Положителна констатация е членството на д-р Димитров в редколегиите на 3 списания, от които 1 е чуждестранно.

8. Преподавателска работа

От справката, изготвена от Колеж по туризъм при ИУ-Варна, е видно, че за последната учебна година (2025/2026) д-р Илин Димитров има обща аудиторна натовареност в ОКС „професионален бакалавър“ от 247 часа, от които 150 часа лекции, а за целия период като преподавател – 1319 ч.

Той изнася лекции и води упражнения по учебните дисциплини „Анимация в туризма“, „Въведение в туризма“, „Екскурзоводство“ „Технология на обслужване в пътнически агенции“ в Колежа по туризъм – Варна при ИУ-Варна. Посочените учебни дисциплини попадат точно в обхвата на обявения конкурс.

Кандидатът активно работи със студенти по линията на анимацията в туризма и тяхното кариерно развитие.

В обобщение, учебно-преподавателската дейност на кандидата е в съответствие с изискванията на ПРАС в ИУ – Варна.

9. Плагиатство

Кандидатът в конкурса е представил декларация за достоверност на предоставената информация по конкурса, оригиналност на публикациите и ненакърняване на авторски права. Няма постъпила информация за наличие на плагиатство в научните трудове на д-р Илин Димитров.

10. Въпроси, критични бележки и препоръки

Нямам съществени критични бележки. Препоръката ми към д-р Илин Димитров е да концентрира усилията си към публикуване на научните си изследвания в реферирани научни издания с Импакт фактор и Импакт ранг, индексирани в световните научни бази данни Scopus и Web of Science.

11. Заключение

Гл. ас. д-р Илин Димитров участва в конкурса за академичната длъжност „доцент“ с достатъчен обем качествени научни трудове и има дългогодишен опит в научно-преподавателската дейност. В научните си изследвания той демонстрира задълбоченост, иновативност и аналитично мислене, и в тях присъстват научни и научно-приложни приноси. Кандидатът отговаря на изискванията за заемане на академичната длъжност “доцент” по научната специалност “Икономика и управление (Туризъм – Туристически ресурси, Пътнически агенции, Екскурзоводство, Развлекателен бизнес)”, посочени в чл. 24 от ЗРАСРБ, в чл. 53 от ППЗРАСРБ и в Правилника за развитие на академичния състав в ИУ-Варна.

Посоченото ми дава основание с убеденост да предложа на членовете на научното жури **гл. ас. д-р Илин Павлинов Димитров** да бъде избран на академичната длъжност „Доцент“ в област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.9. Туризъм, научна специалност „Икономика и управление (Туризъм – Туристически ресурси, Пътнически агенции, Екскурзоводство, Развлекателен бизнес)“ към катедра „Туризъм“ при Колеж по туризъм към Икономически университет – Варна, за което аз ще гласувам **положително**.

03.03.2026 г.

Заличена информация съгласно
Рецензент: ЗЗЛД и регламент (ЕС) 2016/ 679

/Проф. д-р Марияна Божинова/